

Nikola Malečková

The adverbs *absolutely* and *totally* in present-day spoken British English / Adverbia *absolutely* a *totally* v současné mluvené britské angličtině. Bakalářská práce. ÚAJD FF UK. 2019.

Posudek vedoucí práce

Bakalářská práce srovnává užívání adverbíí *absolutely* a *totally* z různých úhlů pohledu: diachronní pohled kombinuje s aspektem sociolingvistickým, když porovnává zastoupení adverbíí v promluvách žen a mužů v devadesátých letech dvacátého století (korpus BNC1994) a kolem roku 2014 (korpus BNC2014). V textech z let 2012-16 pak detailně sleduje jednak výskyt adverbíí v projevech mluvčích různých věkových kategorií a jednak syntaktické charakteristiky a funkční využití obou adverbíí.

Výzkum se opírá o relevantní sekundární literaturu. Při popisu základních syntaktických a funkčních rysů adverbíí autorka vychází z velkých mluvníc angličtiny, navazuje na starší závěrečné práce obhájené na ÚAJD a dobře se orientuje v současném výzkumu týkajícím se obou adverbíí (časopisecké články z let 2007-2017).

Autorka využívá řadu metod a postupů vhodně zvolených vzhledem k jednotlivým směrům analýzy (porovnání zastoupení adverbíí v (sub)korpusech různé velikosti, kvalitativní analýza konkordančních řádků, analýza kolokačních profilů v korpusu BNC2014). Pracuje se dvěma různými korpusy, resp. se subkorpusy, které z nich vytváří.

Na základě precizní analýzy ověřila Nikola Malečková některá publikovaná fakta, ale dospěla také k vlastním originálním zjištěním (sémantické preference a prozodie adverbíí, tendence v jejich samostatném užití, delexikalizace). Práce přesvědčivě dokumentuje nárůst užívání obou adverbíí v průběhu posledních dvaceti let, zejména v promluvách žen. Na základě dat z let 2012-16 ukazuje rozdíly v užívání obou adverbíí napříč genderovými a věkovými skupinami. *Absolutely* je frekventovanější v řeči žen a v této skupině dominují starší ženy (45+). *Totally* je celkově méně frekventované a je zastoupeno větší měrou v řeči mužů, kde se projevuje podobná věková tendence jako v případě *absolutely* v promluvách žen.

Analýza syntaktických funkcí adverbíí byla provedena na vzorku 100 dokladů každého z nich. Autorka pozoruje rozdíly zejména ve využití samostatně stojících adverbíí. Jako diskurzívní částice ('reaction signal', 'answer') se uplatňuje hlavně *absolutely*. Bylo by zajímavé dále zkoumat, zda takto užívají adverbia všechny věkové skupiny mluvčích. *Totally* naproti tomu funguje častěji jako epistemický disjunkt.

Kolokace adverbíí zkoumala autorka v celém korpusu BNC2014. Zaměřila se na sémantickou preferenci adverbíí a na výskyt v pozitivních a negativních kontextech. Autorka bere u evaluativních adjektiv v potaz jak zastoupení typů, tak frekvenci tokenů a všímá si také formy

adjektiv (*absolutely* modifikuje negativně hodnotící de-participiální adjektiva). Detailně popisuje kolokace s dalšími slovními druhy (sémantické třídy sloves, neurčitá zájmena u *absolutely*, předložkové fráze u *totally*, další intenzifikátory včetně reduplikace, spojení s diskurzními částicemi). Zajímavé je zjištění, že se *absolutely*, na rozdíl od *totally*, pojí s adjektivy, která vyjadřují vysokou nebo absolutní míru vlastnosti, a funguje tedy jako prostředek emfáze.

Zatímco analytická část práce představuje detailní výsledky výzkumu (dobře ilustrované také grafy a tabulkami), v závěru dokázala autorka jasně s nadhledem shrnout podstatné rozdíly v užívání obou adverbíí.

Práce je logicky strukturovaná, jazykově a graficky na vysoké úrovni.

Závěr

Bakalářská práce Nikoly Malečkové převyšuje výrazně požadavky kladené na práce tohoto typu. Autorka prokázala schopnost pracovat kriticky se sekundární literaturou, dokáže používat rozmanité korpusově založené metody, přesně, pečlivě, s invencí a se zjevnou radostí analyzuje získaná data a z práce je vidět také její schopnost jasně popsat a shrnout výsledky výzkumu.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou.

V Praze dne 13. 8. 2019

doc. PhDr. Markéta Malá, Ph.D.